MIELIPIDE

On ehtoisa emäntä aarre kotitalon.
Miniä niin pätevä perheelle luo valon. **JARMO SUHOSEN OODI EMÄNNILLE**

LUKIJALTA

Markkinavoimat – hyvä renki, huono isäntä

Jokainen sukupolvi on halunnut luoda lapsilleen yhä paremmat edellytykset hyvään elämään. Sotien jälkeisen niukkuuden myötä taloudellinen turvallisuus nousi yhdeksi tavoiteltavaksi päämääräksi.

Vähitellen talouskasvusta alkoi tulla yhä merkittävämpi kansakunnan menestystä mittaava tekijä. Euroopan unioniin liittymisen piti tuoda ja on tuonutkin Suomelle paljon hyvää. Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen on ollut menestystarina.

Yhdeksän vuosikymmentä ja monenlaiset lama- ja kasvukaudet nähnyt äitini on usein kyseenalaistanut, voiko taloudellinen hyvinvointi aina vaan kasvaa. Monien tutkimustenkin mukaan jossakin tulee raja, jossa rikastuminen ei enää lisääkään onnellisuutta vaan sen ylläpitäminen tapahtuu ihmisten hyvinvoinnin kustannuksella.

Olemme tulleet vaiheeseen, jossa talouden synkät pilvet ovat kerääntyneet Euroopan taivaalle. Niin kuin tulipalossa, on talouskriisin sammuttamisessa vedottu kiireeseen ja pelkoon suuremmasta tuhosta. Ovatko markkinavoimat muuttuneet hyvästä rengistä huonoksi isännäksi?

Suomi on ansiokkaasti ollut rakentamassa kansainvälistä yhteistyötä. Yhteisvastuullisuus ja toisten auttaminen ovat hyviä asioita. Mutta missä kulkee kohtuullisuuden raja, jonka ylittyessä auttajalle jää hyväksikäytetty olo?

Helppoa ratkaisua ei ole näköpiirissä. Kriisitilanteiden hoitamisessa pätee sama neuvo, mikä annetaan lentokoneessa hätätilanteen varalle: laita happimaski ensin itsellesi ja vasta sitten voit auttaa muita. Eurokriisin sammutustalkoissa on vaarana, että huomiota ei riitäkään enää siihen, mitä täällä kotomaassa tapahtuu. Hyvinvointiyhteiskuntamme yskii jo.

Millaisesta arvomaailmasta kertoo se, että taloudellisen kasvun kautena lapsiköyhyys onkin kolminkertaistunut? Vakavaa viestiä siitä, että menestymistarinan rinnalla on myös toisenkinlainen tarina, kertovat myös nuorten syrjäytymisluvut, uutiset perhesurmista ja ulkopuolisiin kohdistuneista väkivallanteoista.

Hetkessä, jossa ihminen kylvää tuhoa ympärilleen, on nähtävissä vain jäävuoren huippu.

Vakavien tragedioiden jälkeen vaaditaan toimia ja muutoksia milloin aselakiin, alkoholiverotukseen, poliisin resursseihin ym. Yksittäisellä toimella ei pahoinvoinnin kierrettä kuitenkaan katkaista. On nähtävä paljon syvemmälle, mistä aineksista yksittäisen ihmisen ja yhteisön hyvinvointi rakentuvat.

Timo Purjo määrittelee Väkivaltaisesta nuoruudesta vastuulliseen ihmisyyteen -väitöskirjassaan (2011) väkivallan perimmäisen tarkoituksettomuuden ja rakkaudettomuuden ongelmaksi. ”Ääritekoja ja pahoinvointia ehkäistään parhaiten rakentamalla yhteiskunta, jossa jokainen voi kokea elämänsä arvokkaaksi ja merkitykselliseksi.”

Talouden maksimoinnin vauhtisokeuden sijaan tarvitsemme viisautta kunnioittaa ihmisen henkisen hyvinvoinnin lainalaisuuksia.

Lopulta kaikki yhteiskunnallinen päätöksenteko joko ohittaa tai tukee tätä.

Olen ilahtunut siitä, että yhä useammassa kannanotossa on alettu puhua arvokeskustelusta ja – kasvatuksesta. Voiko seuraavalle sukupolvelle olla arvokkaampaa perintöä kuin hyvän elämän vakaa arvopohja, joka ohjaa elämää suojeleviin valintoihin. Mitä ne sitten itse kenenkin kohdalla ovat.

Aino Kanniainen
psykoterapeutti
kunnanvaltuutettu (kesk.)
Leppävirta

Kehnoa fosforia

Jätelietteestä ei pysty kukaan erottamaan haitallisia aineita. Sen sisältämä fosforikin on kehnoa. Hölsälle tiedoksi.
Kemisti

Poliitikot

Keskusta tulee todella kovaa alas kuntavaaleissa, ellei me saada sellaista joka ajaa kaikkien etuja, sipilässä ei ole siihen.
jäppis

Vippaa vapaavuori mulle edes sata tuhatta että selviäin veloistani vakuuksia ei ole pankki vei jo ne. **tasa-arvo**

Satoi ennenkin

Ai mitäs meidän skeptikoiden pitäs nyt uskoa? Esim. 70-luvulla oli niin sateisia kesiä, että vieläkin hirvittää! Olitko silloin jo syntynyt? **Ei nimimerkkiä**

Päivän tarjous

Vaihdetaan anoppi Lada 1200:sen kampiakseliin.
Laakerivikaisetkin huomioidaan

Heh-heh-h...

Italian Monti-ministerillä paloi proput, kun ei enää tipu rahaa rehevästi puhumalla. Ok, velalle vakuudet myös Herrojen peleissä. **velkaa**

NIKLAS HOLMBERG

Eurooppa ajautuu suuriin vaikeuksiin viimeistään ensi syksynä, Reijo Tossavainen kirjoittaa.

Suomeen tarvitaan hätätilahallitus

EU:n ja rahaliiton kaatuminen lähestyy vääjäämättä. Se tapahtuu viimeistään silloin, kun Saksa kyllästyy maksajan rooliin. Ja siihen, että Ranska luopui aiemmasta yhteistyöstä Saksan kanssa ja lähti pelaamaan Espanjan ja Italian kanssa Saksaa vastaan.

Tässä vaiheessa poliitikoilta pitää vaatia vastuullisuutta tunnustaa tosiasiat. Tarkoittaa siis sitä, että pitää luopua mututuntumaan perustuvasta Euroopan liittovaltioon tähtäävästä sinisilmäisestä idealismista.

Tarkoittaa myös sitä, että kotimaan poliitikkojen pitää lopettaa turha haihattelu ja ottaa nykyistä jämäkämpi vastuu Suomen ja suomalaisten tästä päivästä ja erityisesti tulevaisuudesta.

Eurooppa ajautuu suuriin vaikeuksiin todennäköisesti viimeistään ensi syksynä. Letkut irtoavat.

Tuleviin tapahtumiin ei ole juuri mitenkään varauduttu, joten muutosprosessi tulee olemaan kivulias. Se tulee olemaan niin vaikea, että tilanteen hallitsemisessa Kataisen hallituksen rahkeet eivät ole riittävät.

Tarvitaan kansallinen hätätilahallitus. Laajapohjainen hallitus, jossa on mukana neljä suurinta puoluetta: kokoomus, SDP, perussuomalaiset ja keskusta.

Pienpuolueet saavat tyytyä oppositioon, apupuolueita ei tarvita hallituksessa.

Vahva neljän isoimman puolueen hallitus saa nykyhallitusta helpommin myös kansalaiset ymmärtämään vaikeiden ratkaisujen tarpeellisuuden.

Reijo Tossavainen
kansanedustaja (ps.)

Kyllä apua saa

Nimimerkille Naapuriapu 11.7. lehdessä.

Kun ihminen on uupunut, siihen tarvitsee lepoa, ammattiapua, ystävien tukea ja niin edelleen. Jos on uupunut ja sinnittelee jaksamisensa äärirajoilla, niin voi tulla totaalinen väsymys ja romahtaminen.

Sen takia olisi tärkeää, että hakee apua heti kun tuntuu, että ei jaksa.

On pahin virhe, että jää yksin asioita miettimään. Silloin on äkkiä sellaisessa oravanpyörässä, josta on vaikea nähdä ulospääsyä.

Tärkein tuki olisi myös puolison tuki!

Mutta soita toiselle tukihenkilölle, kyllä niistä on apua.

Voimia sinulle jaksamiseen, ja kaunista kesää.
Volvomies

Suomalaiset itse omiin marjametsiin

Arktisten Aromien toiminnanjohtaja Simo Moisio kertoili viime elokuun Maaseudussa (MT 22.8.2011), että ”kotimaisten yritysten on hyvin vaikeaa löytää marjastajia” ja otsikko - Marjanjalostus riippuvainen ulkomaisista poimijoista.

En ole nähnyt ainuttakaan jalostajien metsämarjanpoimija ”työpaikkailmoitusta” lehdissä.

Kysyin viime vuonna sähköpostilla yhdeltä ”herkkujalostajalta”, mihin saa toimittaa puolukkaa, mitkä ovat marjan vaatimukset, mikä minimitoimitusmäärä, mikä on poimijahinta. Eipä vastattu moiseen uteluun?

Suomi on erikoinen maa, kun se ei osaa tätäkään asiaa hoitaa järkevällä tavalla. Kannustavasti niin, että suomalaiset poimisivat marjat itselleen – kouluihin, laitoksiin ym. ja loput ns. jalostajille. Ja olisi aktiivista opetusta, kuinka marjoista saadaan helposti mehukkaita tuotteita. Oppilaitoksissa ja muissa laitoksissa olisi oltava valmiuksia säilyttää ja myös itse jalostaa marjasatoa.

Vaan Suomipas panostaa siihen, että maapallon toiselta puolen tulisi mahdollisimman paljon väkeä metsiimme tekemään ilmaista hommaa ns. jalostajille – kutsuttuna.

Suomessa on vähän jalostajia. Mielestäni sokerihillon tekeminen ei ole vielä parasta jalostamista. Puolet sokeria ja puolet ulkomaista marjaa, kuten suomalaisissa kaupoissa näkee.

Jugurtissakin ne muutamat marjat ovat ilmeisimmin ulkomaisia.

Esimerkkinä virolainen S-ryhmän x-tra ”Mansikkajogurtti” jossa 1,4 prosenttia on marjaa. Siis 14 grammaa kilossa.

Mihin menee tuontipoimijoiden marjat. On halpamaista, jos ne lähtevät ulkomaille pakastettuna, todellisille jatkojalostajille. Ja tilalle tuodaan sitten ulkolaista marjaa.

Kun kutsutut marjanpoimijat eivät ole täällä kenelläkään töissä, niin nyt kaikki vaan metsiin, missä heitä on poiminnassa, ja ostamaan heiltä kunnon hintaan itselle marjoja, jos ei itse jaksa poimia.

Itsepäisesti itsenäisesti poimija

Oodi emännille

On ehtoisa emäntä
aarre kotitalon.
Miniä niin pätevä
perheelle luo valon.

Hän isännän vierellä
käyden tätä tukee.
Lapsia hoitaa,
ruokkii sekä pukee.

Jos häntä arvostavat
anoppi ja appi,
ei emännällä
kiehahtele sappi

– vaikka joskus
päreet palaa voipi,
kun huoneistosta
pölyt imuroipi!

Kuitenkin emäntä
nöyrää mieltä kantaa
ja kodilleen
työpanoksensa antaa.

Kun yhteistyö näin
hienosti nyt hoituu.
Sen tulos lasten
perinnöksi koituu.

Eikä tämä ole
mikään – ”tuuri”.
Se pohjimmiltaan
siunaus on suuri!

Nyt oodin tein
emännille pienen.
Totisesti: ei se
liikaa liene.

Jarmo Suhonen
Kontiolahti

Tärkeintähän ei ole mitalit, vaan rehti kilpa

Ei tosikoille.

Niin kuin aina, Suomesta lähtee joka neljäs vuosi olympialaisiin lähes lentokoneellinen, voitontahtoa uhkuva ”turistiryhmä”, nyt Lontooseen. Tämä ryhmä poikkeaa tavallisesta turistiryhmästä sillä tavalla, että he matkallaan osallistuvat olympialaisiin.

Ja tiedotusvälineiden tehtävä on luoda jalometallihumala kansalaisiin. Ja sitähän ne tekevät kyllästymiseen asti.

Eihän edellä mainittu minua mitenkään suuresti keikauta, enkä urheiluhulluksi itseäni vähääkään samaista. Ainoastaan ehkä hiukan keikauttaa, kun epäilen joutuvani huijatuksi sellaiseen, josta vastinetta katsomalleni en saa.

Tarkoitushan tässä on se, että tämä lähetetty porukka toisi kultaa ja kunniaa Suomen kansalle urheilussa. Mutta valitettavasti se on hyvin pientä. Kun sitten näin käy, urheiluhullu joutuu kärvistelemään ja kärsimään häpeäntunteesta Suomen puolesta, koko kisojen ajan.

Kisat nyt on lyhyt aika, minkä hyvin kestää, mutta ahdistus, häpeä, masennus ja alemmuudentunne jatkuu urheiluhullussa pitkään. Tietysti voisi taputtaa naapurivaltioiden menestyksille, mutta eihän härmäläinen.

Yleistähän on se, että poikamme ja tyttömme ovat porukan häntäpäässä ja karsiutuvat yleensä heti. Enimmäkseen pikajuoksijat tuottavat pettymyksen poikkeuksetta.

Heidän ja monen muun paras paikka oppien ottoon olisi oman olohuoneen sohvalla televisiota katsellen. Valmentajat kyllä peräänkuuluttavat osallistumista kokemuksen hankkimisella. Mutta onko kukaan kuullut, että suomalainen pikajuoksija olisi kokemastaan jotain oppinut?

Kun urheiluainesta ei enää omasta maasta riittävästi löydy, olisiko syytä turvautua urheilijoiden ostoon vierailta mailta, niin kuin monet maat jo tekevätkin.

Esimerkiksi Keniassa, Jamaikalla ja Etiopiassa on valtavasti ylitarjontaa kaikille juoksumatkoille. Kymmeniä samanarvoisia, mutta yksi maa ei voi lähettää kisoihin kolmea enempää.

Heiltä ja muualtakin köyhistä olosuhteista voisimme ostaa joka matkalle maailman huippuja. Samalla auttaisimme urheilijoita ja heidän sukuaan parempaan elämään urheilijan palkintorahojen ansiosta.

Näin olisimme pian taas urheilun suurmaa, kuin joskus kauan sitten. Sillä tosiasia lienee, ettei pullansyöjistä urheilijoita tule, vaan nälkä on se voima, joka huippuja tekee.

Karsintarajat on Suomessa asetettu liian alhaalle ja niiden ylittämistä annetaan yrittää ja yrittää. Kun kaikki konstit käytetään, niin B-rajan ylitys saadaan väkisinkin onnistumaan, ja niin urheilija pääsee ansaitsemattomalle turistimatkalleen.

Valitettavaa mutta totta on sekin, että suurkilpailujen pistesijaakaan tuskin nykyään saavutetaan ilman kiellettyjä aineita. Siis jos urheilijamme haluavat näyttää puhtailta, jota lienevätkin, mutta sittenkin testaajien hämäämiseksi kannattaa ottaa aamupalalle mennessään Elovena-paketti lautasen viereen.

Taisto Levo
Alastaro

ERKKI VOUTILAINEN

Rehti olympiahenki ei riitä – myös tuloksia tarvitaan. Taisto Levo pohtii, olisiko syytä harkita urheilijoiden ostoa ulkomailta.

VIERASKOLUMNI

Talouskasvua tärkeämpää

Kaikki rukoilevat nyt kasvua. En tarkoita sitä pellon kasvua, josta minäkin elän, vaan talouskasvua, kansakuntien tuotannon määrän ja laadun kasvua. Kasvu on niin oikeiston kuin vasemmistonkin, populistien kuin talouden eliitinkin ratkaisu velkaantumisesta irtautumiseen. Jokainen pörssin värähdys, jokainen investointi ja vientikauppa puhaltavat kasvun toiveeseen elämää.

En väitä, että kasvuun pyrkiminen olisi minulle vierasta. Kasvu on minulle merkki terveestä toimeliaisuudesta, mutta sitten onkin kokonaan eri asia pitääkö kasvun edellytyksenä olla tavaksemme tullut luonnonvarojen kestämätön käyttö ja ongelmien siirtäminen eteenpäin. Nykyisellään kasvu ei myöskään jakaudu kovin oikeudenmukaisesti – ei omassa yhteiskunnassamme eikä juurikaan maapallonlaajuisesti.

Kasvun tavoittelu on johtanut myös yksilön oman voiman ja ominaisuuksien korostamiseen yhteisön menestymisen sijasta. Markkinoilla pärjäämiseen tarvitaan ylivertaista teknistä tai kaupallista osaamista. Ajattelemme, että ihmiset myyvät osaamistaan näillä markkinoilla ja toimivat kuin koulutettuina koneen osina. Ihmiset muokataan systeemin rattaiksi tarkemmin kuin Chaplin Nykyaika-elokuvassaan edes osasi kuvata.

Mutta ihminen ei ole kone eikä häntä pidä sellaiseksi kouluttaa. Ihmisellä on ruumis ja sielu. Näiden kummankin puoliskon kehittymistä on ravittava ja vaalittava. Koululla ja koulutuksella on siinä keskeinen osa, perheen ja lähiyhteisöjen rinnalla.

Chicagon yliopiston filosofian laitoksen professori Martha C. Nussbaum sanookin kirjassaan Talouskasvua tärkeämpää, että koulutus on kaikkialla kriisissä. Yksisilmäinen kasvun tavoittelu on johtanut matemaattisten ja teknisten aineiden ylivaltaan taito- ja taideaineiden kustannuksella. Tähän ajavat poliitikkojen nopean kasvun ajattelu ja vanhempien yksipuolinen näkymä lastensa tulevan menestyksen polkuna.

Nussbaum ei väheksy matematiikan, kemian tai kansantaloustieteen merkitystä osaamisen perustana. Hän kuitenkin korostaa taiteen, kriittisen oppimisen ja humanismin merkitystä luovan ja myötäelävän ihmisen kasvulle. Talouden monet käännekohdat ovat juuriltaan inhimillisen luovuuden ja rajat ylittävän kanssakäymisen tulosta.

Eristäytyminen ja sotilaallisen voiman korostaminen koituivat aikanaan niin keisarien Kiinan kuin kommunistien Neuvostoliitonkin tuhoksi.

Nussbaum nostaa tarkasti esille myös demokratian edellytysten ja humanismin välisen yhteyden. Hänen mielestään kasvatuksen keskeisiä tehtäviä on opettaa kriittisen ajattelun kulttuuri. Hän arvioi, että yksipuolisen teknisen tai matemaattisen painotuksen seuraus on ymmärtämättömyys demokratian toiminnasta ja helppojen, yksinkertaisten totuuksien taakse ryhmittäytyminen.

Tästä on kysymys, kun Suomessakin keskustellaan peruskoulun tuntijaon muuttamisesta. Kiista uskonnon tuntien vähentämisestä on siinä sivujuonne, mutta kuvaava. On väistämätöntä ja tärkeää, että suomalainen koulujärjestelmä paremmin ymmärtää moniarvoisuuden tavoitteen. Jos emme pysty koulutuksessamme ja yhteisöissämme omaksumaan myötätuntoa, toisen asemaan asettumista ja ihmistä kunnioittavaa lähestymistapaa, olemme suurissa vaikeuksissa yhteisten suurten ongelmiemme ratkaisuissa.

Ihmisenä kasvamisen tehtävä ei lopu koskaan.

Eikä sitä pidä koskaan polkea talouskasvun anturoiden alle.

TIMO KAUNISTO
on alastarolainen talonpoika

timo.kaunisto63@gmail.com

VERKOSSA SANOTTUA

Heinäkuu toi marjanpoimijat

Uutiset marjanpoimijoista Suomen metsissä kirvoitti kannanottoja puolesta ja vastaan. MT:n verkkolehdessä kerrottiin keskiviikkona 11.7. thaimaalaisista marjanpoimijoista, joita tulee Suomeen tänä vuonna noin 2 800.

”Hyvä kun tulevat, metsään jää siitä huolimatta runsaasti hyvää ja puhdasta ja terveellistä marjaa poimimatta. Toivotaan poimijoille aurinkoisia kelejä olla metsässä. Meidänkin entiselle kyläkoululle majoittuu porukkaa, ovat iloisia ja elämänmyönteisiä poimijoita”, Mummo kirjoittaa.

Poimijat ovat aiheuttaneet myös mielipahaa.

”Hyvä, jos kerääminen keskittyy asumattomille tienoille, niin saadaan nekin marjat hyötykäyttöön. Meille kävi vaan ikävä yllätys tässä muutama vuosi sitten kun puolen kilometrin päässä kodistamme huomasin ulkomaalaisten joukon joka oli jo kerännyt isot satsit mustikoita ’meidän’ paikastamme. Eniten kuitenkin ärsytti ne monet saavillisen kokoiset kasat perattuja varpuja juurineen ja muuta kasvillisuutta keskellä tietä. Mitä metsän tuhoamista! Kuski istui autossa muina miehinä ja katseli muualle kun kävelin ohi. Nytpä ei siinä kohdassa metsää enää juuri mustikkaa ole, kiitos repimisen juurineen”, Mie vaan kommentoi.

Perjantaina 13.7. kerrottiin MTK:n toivovan kaupallisen toiminnan kieltämistä toisen mailla.

”No, huh sentään, kerrankin kun suomessa tapahtuu jotain positiivista. Ei ne ulkomaalaiset poimijat poimi kaikkea marjasatoa meidän metsistämme. Olemme vain niin kade kaikelle, joku tienaa jonkun euron kun jaksaa metsässä rämpiä ja poimia tienatakseen? Olen joka vuosi saanut pakkaseen ja myyntiinkin marjaa ja silti metsään vielä jää marjoja hirvittävät määrät. Nytkin maaliskuulla vielä kaksi sankollista myin pakkasesta mustikkaa”, Mummo kommentoi uutista.

Olen joka vuosi saanut pakkaseen ja myyntiinkin marjaa ja silti metsään vielä jää marjoja hirvittävät määrät.
MUMMO

”Voisiko MTK puuttua myös kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaan porojen ruokintaan toisten maalla. Paliskunnat kasvattavat ilmaiseksi poronlihaa jonka myyvät sitten kovaan hintaan turisteille. Mitähän se sika tai nauta maksaisi jos ne saisi käyskennellä naapurin pelloilla syömässä... ilmaiseksi, eikä tarvitsisi ostella miljoonien koneita rehun tekoon”, kirjoittaa Ernesti von Peräkylä.

Myös uutiset sateista ja tulvista ovat saaneet lukijat tarttumaan näppäimistöön.

”Kesä on ollu sen verran poikkeuksellinen, että nyt kyllä hallituksen pitää alkaa suunnitella eurohössötyksen sijaan Suomelle elintarvikeselviytymissuunnitelmaa”, Pietari kirjoittaa.

”Hienosti menee Suomi. Milloin on pulaa voista, milloin lihasta. Sitten kananmunista ja nyt perunoista. Tulee mieleen jotenkin tuo muinainen NL”, kirjoittaa Omia pottuja pitäisi tulla.

AIMO VAINIO